

19. 5. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Sněmovna a Senát vybírají kandidáty na ocenění z téměř 120 návrhů

Téměř 120 návrhů na udělení nebo propůjčení státních vyznamenání navrhli do přelomu dubna a května příslušným podvýborům obou komor parlamentu občané, poslanci a senátoři. Sněmovní podvýbor shromáždil 73 a Senát 45 návrhů. Jsou mezi nimi hrdinové boje proti fašismu a komunismu, ale i někteří současníci, například zpěváci Karel Gott, Helena Vondráčková, režisér Zdeněk Troška, astrofyzik Jiří Grygar a další lidé.

Oba podvýbory teď vybírají, koho doporučí sněmovně a Senátu, aby navrhly prezidentu Václavu Klausovi k ocenění. Pouze hlava státu je totiž oprávněna vyznamenání udělovat a propůjčovat. Může to dělat na návrh obou komor a vlády, ovšem jejich návrhy nemusí také respektovat a může vybrat vlastní kandidáty. Ty pak ocení 28. října nebo 1. ledna.

Sněmovnímu podvýboru lidé a poslanci navrhli vyznamenat 73 lidí, z toho 44 posmrtně. Na Řád Bílého lva navrhli osm, na Řád T.G.Masaryka 17, na Medaili Za hrdinství čtyři a na Medaili Za zásluhy 18 kandidátů. U zbývajících 26 kandidátů neuvedli, jaké ocenění konkrétně by měli obdržet.

Mezi kandidáty na Řád Bílého lva jsou hrdinové boje proti fašismu a komunismu František Fajtl, Rudolf Pernický, Václav Morávek, Josef Balabán, Josef Mašín a Josef Buršík. Řád T. G. Masaryka by podle navrhovatelů slušel třeba bývalému známému sociálnědemokratickému politikovi Blažejí Vilímovi, exprezidentu Ludvíku Svobodovi či publicistovi Jiřímu Ješovi.

Gotta, Vondráčkovou, Trošku, rozhlasového režiséra Jiřího Horčíčku, ale i známého disidenta Petra Cibulku navrhli lidé a poslanci na Medaili Za zásluhy. Chtěli by ji dát i bývalému generálnímu tajemníkovi sdružení Ackermannova obec Franzí Olbertovi a již zesnulému zpěvákovi Karlu Krylovi. Navrhli ocenit také disidenta Pavla Wonku, novináře Jana Petránka nebo již zesnulého herce a komika Járu Kohouta, ale konkrétně neuvedli, jaké vyznamenání by měli dostat.

Senát dostal návrhy vyznamenat například bratry Ctirada a Josefa Mašínovy, astrofyzika Grygara a in memoriam profesora Václava Černého. Mezi návrhy od senátorů zatím dominují hrdinové odboje za druhé světové války. O všech doručených návrzích se bude v horní komoře rozhodovat ve druhé polovině června.

Kandidáti, které oběma komorám navrhli občané, organizace a zákonodárci, ale automaticky ocenění nebudou. Všechny nejprve posoudí zmíněné sněmovní a senátní podvýbory. Sněmovna a Senát potom rozhodnou, koho doporučí Klausovi.

Státními vyznamenáními jsou dva řády a dvě medaile. Řád T. G. Masaryka je udělován za vynikající zásluhy o rozvoj demokracie a humanity, Řád Bílého lva za vynikající zásluhy o ČR. Medaile Za hrdinství slouží jako vyznamenání za zásluhy v boji a za záchranu lidského života či značných materiálních hodnot, Medaile Za zásluhy pak jako vyznamenání lidí, kteří se zasloužili o stát nebo obec.

